

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

1916 · 2016 *CENTENARI*
CARLES FONTSERÈ

**ACTIVITATS
DEL CENTENARI
CARLES
FONTSERÈ**

1916-2016 *CENTENARI*
CARLES FONTSERÈ

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

ÍNDEX

EXPOSICIONS 8

Carles Fontserè, photocitizen. Els projectes pendents

Carles Fontserè: l'aventura artística

Carles Fontserè: una història gràfica de Nova York

Fontserè i el Sindicat de Dibuixants. Cartells en temps de guerra i revolució

Carles Fontserè: 60.000 fotografies

Mirades a Fontserè

Carles Fontserè al Museu del Joguet de Catalunya

A Porqueres, Carles Fontserè

Carles Fontserè - Perpinyà 1939. Vivències i estratègies de l'exili

Exposició de la Fundació Vila Casas

PUBLICACIONS 14

4t volum de les memòries de Carles Fontserè

Llibre d'artista

Carles Fontserè, des de l'exili. Fotografia i assaig social d'un temps viscut (1958-1973)

Traducció a l'anglès de *Memòries d'un cartellista del 36 (1931-1939)*

Reedició facsímil de *La fi del món a Girona* de Joaquim Ruyra

Conte infantil *En Carles Fontserè*

Material didàctic

Monografia Revista Bonart dedicada a Carles Fontserè

Monogràfic Enderrock

Articles dedicats a Carles Fontserè en revistes

AUDIOVISUALS 19

Documental "Art i rebel·lia. Carles Fontserè, a contracorrent"

VISITES GUIADES 20

Visites guiades a Can Tista, estudi-taller de Carles Fontserè

Ruta Carles Fontserè a Perpinyà

ESDEVENIMENTS CULTURALS 21

Homenatge a Carles Fontserè i Terry Broch

Participació a les Jornades Imatge i Recerca. 14es Jornades Antoni Varés

Cicle de conferències en homenatge a Carles Fontserè: "El poder de la imatge: del cartellisme al fotoperiodisme"

Conferència: "La visió arquitectònica de Nova York a partir de les fotografies de Carles Fontserè"

Taula rodona sobre Carles Fontserè

Tertúlia "Parlant de fotografia" amb fotògrafs de la comarca

Memòries Fontserè: Una lectura dramatitzada, per Cristina Cervià

Fontserè escriptor: les memòries

Taula rodona al Festival Scan Tarragona "Carles Fontserè. Fotografia i realitat"

Debat "Carles Fontserè artista"

Presentació de la tipografia Fontserè

LECTURA 27

1r concurs de punts de llibre

L'hora del conte: "En Carles Fontserè"

DISSENY 28

Imatge gràfica del Centenari

Lloc web carlesfontsera.cat

Tipografia Fontserè

CENTENARI DE CARLES FONTSERÈ

En un moment fundacional com el que vivim, acollir aquest 2016 el centenari del naixement a Barcelona de Carles Fontserè, un home polièdric i que va reivindicar la nostra cultura i els nostres valors arreu, no deixa de ser un acte de normalitat institucional. El tret de sortida de les commemoracions el vam iniciar a principis d'any durant la meua visita a l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany, a Banyoles, que va servir per presentar l'inventari i la digitalització del fons, bàsicament fotogràfic, de l'artista català. Una feina ciclòpia dels professionals de la casa que ha necessitat de molta cura i sensibilitat i que, essent com és la propietat del llegat Fontserè de la Generalitat de Catalunya, hem cregut imprescindible de difondre al màxim possible emprant les noves tecnologies. Per aquesta raó, la fotografia serà insistentment present en tots els actes, una modalitat de l'expressió artística que connecta amb força amb les noves generacions i que s'inclou dins els codis visuals als quals més acostumats ens tenen els nostres temps moderns. Imatges i documentació que es podran veure en la pàgina web www.carlesfontserè.cat, elaborada per a l'ocasió.

Es tracta, doncs, d'un centenari amb un conjunt d'activitats, més de quaranta, que es poden veure per diferents institucions públiques, algunes de capçalera del país, i privades. Un maridatge, una manera de fer que reforça aquest lligam publicoprivat tan essencial, aquest deix que la cultura la fem tots i que les noves dinàmiques del present han impulsat: treballar en equip per multiplicar. Així mateix, la planificació de les activitats respon a una lògica territorial per visualitzar el somni noucentista de la Catalunya Ciutat, on les ciutats d'arreu del país generen valor i excel·lència en les seves programacions. Fontserè, que va viure, voltar i exposar per mig món —la internacionalització, un altre dels valors que el centenari transmet— i arreu del país, crec que estaria orgullós de com tots aquests paràmetres s'interrelacionen.

Santi Vila i Vicente

Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya

2016: CENTENARI CARLES FONTSERÈ

LA CULTURA CATALANA, I LES CULTURES EN GENERAL, NECESSITEN REFERENTS PER VERTEBRAR-SE I SIGNIFICAR-SE DINS UN CONTEXT GLOBAL I LOCAL. LA MEMÒRIA I L'ACTIVACIÓ D'AQUESTA MEMÒRIA SÓN ELEMENTS CLAU PER FER-NOS ENTENDRE LA RELLEVÀNCIA DEL NOSTRE ENTORN, PER REPRESENTAR-LO I PER ESTIMAR-LO. SENSE LA CULTURA, DE FET, NO EXISTIM. I LA CULTURA SÓN PERSONES QUE INDIVIDUALMENT I COL·LECTIVAMENT ARTICULEN UNIVERSOS. PODRÍEM INSCRIURE CARLES FONTSERÈ DINS D'AQUEST GRUP.

Nascut el 1916 a Barcelona i traspassat l'any 2007 a Porqueres, fou un artista de dilatada trajectòria en diferents vessants: fotògraf, pintor, cartellista, escenògraf, dibuixant de còmic i escriptor. S'inicia de ben jove com a il·lustrador de cartells i, en plena Guerra Civil, en dibuixa molts per al Comissariat de Propaganda de la Generalitat. El 1939 s'exilià a França on continuà fent d'il·lustrador però diversificant la seva obra en cartells, escenografies i còmics. L'any 1948 residí a Mèxic i, finalment, l'any 1949 s'establí a Nova York. A la gran capital continuà treballant com a il·lustrador polifacètic i, a més, començà a realitzar treballs de fotoperiodisme per a diverses revistes nord-americanes i espanyoles (com és el cas d'"El Correo Catalán"). Des de mitjans de l'any 1973 i fins a la seva mort, l'any 2007, Fontserè va viure a Can Tista de Porqueres, una antiga casa de pagès reformada a la vora de l'estany de Banyoles. L'any 1994 va cedir en vitalici, juntament amb Terry Broch, la seva esposa, el seu patrimoni a la Generalitat de Catalunya. En el cinquè aniversari de la mort de l'artista, l'any 2012, Bonart Cultural, la Fundació Lluís Coromina i la Generalitat de Catalunya, conjuntament amb el suport dels ajuntaments de Banyoles i de Porqueres, i amb la complicitat de Terry Broch es varen iniciar un seguit d'activitats per posar de relleu la figura de Carles Fontserè.

Al llarg de l'any 2013, des de l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany, es va efectuar l'inventari total del fons de Carles Fontserè, que es trobava a la casa familiar de Porqueres. Aquest correspon a trenta metres lineals de documentació produïda entre els anys 1916-2008, entre la que hi ha les fotografies professionals de Carles Fontserè, fotografies familiars, pintures i dibuixos en paper, i la documentació escrita que va generar l'artista i la seva esposa referent a la gestió i administració de la carrera professional i artística de Carles Fontserè. El febrer de 2014 es van traslladar totes les fotografies professionals de Carles Fontserè a l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany. Són 42.500 negatius, 6.450 positius ampliat de fotografia i 3.540 fulls de contacte, tot de fotografia en blanc i negre realitzada entre els anys 1959-1991. Corresponen a fotografies de Nova York, San Francisco, Ciutat de Mèxic, Roma, París, Londres i Catalunya, majoritàriament. I, també, fotografies de personalitats del món artístic i cultural, com Salvador Dalí, Camilo José Cela, Josep de Creff, Rafael Alberti, etc.

El fons també inclou:

- > Originals de pintures i dibuixos en paper, apunts del natural, reproduccions en petit i gran format i apunts per a decorats i vestits de teatre (1936-1995) 1'6 ml.
- > Plànols, cartells i litografies (1939-1982) 0'8 ml.
- > Recull documental sobre la carrera artística de Carles Fontserè i documents de gestió de la vida diària de Carles Fontserè i Terry Broch. (1916-2008) 7'8 ml.
- > Còmics nord-americans dels anys 40's i 50's. Recull de recursos documentals utilitzats per a il·lustrar còmics. (1940-1981) 10'05 ml.
- > Recull de recursos documentals sobre entitats, organismes i artistes del cartell, actius durant la Guerra Civil (1980-2000) 2 ml.
- > Pintures en tela, escultures i objectes diversos, 1.800 llibres i 300 discs de música.

L'any 2016 es commemora el centenari del naixement d'aquest polifacètic artista, reconegut principalment pels cartells que dibuixà i dissenyà durant la Guerra Civil Espanyola. Un dels objectius principals d'aquest centenari és destacar la importància del Fontserè fotoperiodista.

El curador de l'Any Fontserè és Ricard Planas, crític d'art, fundador de la Revista Bonart i actualment assessor en creació i estratègies culturals del Departament de Cultura.

Comitè impulsor per a la celebració del centenari del naixement de Carles Fontserè

Girona, 18 de març de 2016

Terry Broch, vídua de Carles Fontserè, †27/04/2016

Montse Puigvert, amiga del matrimoni Broch-Fontserè

Jusèp Boya, director general d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni

Francesc Ten, director dels Serveis Territorials de Cultura a Girona

Ricard Planas, curador Any Fontserè

Enric Cobo, cap del Servei de Coordinació General d'Arxius

Josep Fernández Trabal, cap de l'àrea de Fons Històrics de l'ANC

Roser Cambrany, del Museu Nacional d'Art de Catalunya

Núria Batllem, directora de l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany

Joan Boadas, director de l'Arxiu Municipal de Girona

Jordi Bosch, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Banyoles

Lluís Costa, Campus de Comunicació Cultural i Corporativa de la UdG

Núria F. Rius, Universitat Pompeu Fabra

Xavier Soy, Diputació de Girona

Elisa Teixidor, regidora de Cultura de l'Ajuntament de Porqueres

Jordi Xargay, president del Consell Comarcal del Pla de l'Estany

Joan Albert Abril, periodista, productor i realitzador de cinema

Carlus Camps, artista

Natàlia Chocarro, Fundació Vila Casas

Pere Duran, Col·legi de Periodistes de Girona

Sandra Forn, Films d'Orient

Adrià Fornés, director del Centre Cultural Terrassa

Toni Iglésies, Iglésies Associats, Disseny i Comunicació - Sies.TV

Montse Ollé, Fundació Lluís Coromina

Narcís Planas, Bonart Cultural

Pep Rigol, Festival Scan

Miquel Serrano, conservador del Museu de l'Exili

Guillem Terribas, Llibreria 22

EXPOSICIONS

CARLES FONTSERÈ, PHOTOCITIZEN. ELS PROJECTES PENDENTS

- Centre Cultural Terrassa (Rambla d'Ègara, 340. 08221 Terrassa).
- Del 10 de juny al 17 de setembre de 2016.
- Horaris d'exposició: de dilluns a dissabte, de 16 a 21 h. Diumenges i festius obert els dies de funció.
- Entrada lliure.

Aquesta exposició revisa els inicis fotogràfics de Fontserè en el context d'una Nova York que ha esdevingut la capital internacional de la fotografia i permet veure com l'autor es relaciona amb l'espai i les persones que l'habiten mitjançant l'assaig fotogràfic. Els milers de fulls de contacte, les «bad copies», i finalment, els positius definitius que conserva i difon la Generalitat de Catalunya a través de l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany, permeten observar el procés complet de treball.

Exposició comissariada per
Núria F. Rius i Ricard Planas

Organitza
Centre Cultural Terrassa

Col·laboren
BBVA i CatalunyaCaixa

CARLES FONTSERÈ: L'AVENTURA ARTÍSTICA

- Monestir de St. Esteve (PL del Monestir. 17820 Banyoles).
- Del 21 de juliol al 9 d'octubre de 2016.
- Entrada lliure.

Aquesta exposició visualitza l'aventura artística de Carles Fontserè, una de les més fascinadores del segle XX català. D'una vitalitat desbordant, l'artista dugué a terme una trajectòria nòmada i polifacètica, per necessitat i per vocació. Va ser cartellista destacat durant la Guerra Civil, pintor, gravador, il·lustrador de llibres, dibuixant de còmics, escenògraf i fotògraf. La mostra ofereix un recorregut per les diferents disciplines conreades per l'artista, tot destacant la seva obra fotogràfica realitzada a les metròpolis europees i americanes. Per primera vegada es presenta una selecció de les fotografies inèdites dutes a terme a les terres gironines.

Comissariat
Josep Rigol i Núria F. Rius

Organitzen
Ajuntament de Banyoles i Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

ACTIVITATS PARAL·LELES

Visites guiades a l'exposició fotogràfica "Carles Fontserè. L'aventura artística", per part dels seus curadors, culminades amb un pisolabis musical temàtic. Les músiques, corresponen a estils propis de Nova York, París i Mèxic dels anys seixanta. Les degustacions de còctels i tapes estan inspirades en aquests mateixos llocs i èpoques i estan elaborades per restauradors del Grup Gastronòmic del Pla de l'Estany. Es preveuen quatre visites, una el dia de la inauguració i tres més repartides al llarg del període d'obertura de l'exposició.

Coordinació
Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany i Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Col·laboren
Joventuts Musicals de Banyoles i Grup Gastronòmic del Pla de l'Estany

EXPOSICIONS

CARLES FONTSERÈ: UNA HISTÒRIA GRÀFICA DE NOVA YORK

- **Museu Nacional d'Art de Catalunya (Palau Nacional, Parc de Montjuïc, s/n, 08038 Barcelona). Instal·lació a les sales de la col·lecció permanent d'Art Modern.**
- **Octubre de 2016.**
- **Horaris d'exposició: de dimarts a dissabte, de 10 a 18 h; diumenges i festius, de 10 a 15 h.**

L'estiu de 1997 Carles Fontserè va fer donació del conjunt de panells amb fotomuntatges que componen la seva obra monumental "Una història gràfica de Nova York" al Museu Nacional d'Art de Catalunya. Es tracta d'una obra excepcional tant per la seva temàtica com per les seves dimensions. En ella hi apareixen clarament les facetes més conegudes de Fontserè com a cartellista, fotògraf, fotomuntador, tipògraf, il·lustrador, etc., i d'una manera especialment intensa la component escenogràfica de la seva personalitat artística. Ell mateix descriu la seva obra de la següent manera: "Amb la selecció de gravats antics i fotografies arcaïques i contemporànies que presento en aquesta exposició, no pretenc, ni de bon tros, mostrar la història completa de Nova York, la ciutat més vella dels Estats Units. Una història relativament curta i en gran part amagada si la comparem amb la de les grans ciutats europees. El caràcter dinàmic de Nova York és responsable d'un procés continu de demolició i construcció de nous edificis que fan desaparèixer l'empremta del seu passat. El primer gratacel edificat el 1889 va ser enderrocat el 1914 i l'antic Federal Hall, considerat en el seu temps l'edifici més preciós d'Amèrica del Nord, construït per allotjar el primer Govern de la Unió i la Cambra de Representants, i en el qual el general George Washington fou investit primer president dels Estats Units, el 30 d'abril de 1789, va ser enderrocat el 1822. No obstant, és evident que, sota noves formes, es conserven alguns testimonis del passat. Els trenta-tres quilometres de l'avinguda

Broadway comunicant, gran part en diagonal, la punta sud de Manhattan –nom indi– amb el Bronx, ens parla de l'existència d'un antic sender que feia el mateix recorregut abans de l'arribada de l'home blanc, i el nom de Battery Park, de l'esmentada punta, ens recorda els dos antics forts desapareguts, el flamenc i l'anglès, i una posterior gran bateria de canons. Així els vells gravats i les fotografies d'arxiu i personals fetes amb la meua Rollei, que mostro en aquesta exposició, aspiren a donar una imatge, encara que lleugera, de la complexa història de la ciutat més transcendental del món actual."

Exposició comissariada per
Juanjo Lahuerta

Organitza
Museu Nacional d'Art de Catalunya

EXPOSICIONS

FONTSERÈ I EL SINDICAT DE DIBUIXANTS. CARTELLS EN TEMPS DE GUERRA I REVOLUCIÓ

- Arxiu Nacional de Catalunya.
- Inici febrer de 2017.
- Exposició itinerant.

Exposició sobre els cartells de Fontserè en el context de guerra i revolució (1936-1939) i la vinculació de l'artista amb el Sindicat de Dibuixants Professionals de Catalunya, del qual ell en va ser impulsor.

Exposició comissariada per
Àngels Bernal i Cercós

Organitza
Arxiu Nacional de Catalunya

CARLES FONTSERÈ: 60.000 FOTOGRAFIES

- Fundació Lluís Coromina (c. Girona, 161. 17820 Banyoles).
- Del 7 d'octubre al 17 de desembre de 2016.
- Entrada lliure.

Exposició que reinterpreta la documentació generada per Carles Fontserè en clau contemporània. La mostra fa una aproximació a la tasca de fotoperiodista del polifacètic Carles Fontserè a partir del treball que els artistes Carlus Camps, Xavier Pérez i Manel Bayo han realitzat a partir de l'ingent fons fotogràfic de l'artista. Camps, Pérez i Bayo emprenen la tasca d'apropar-se a la mirada d'un artista incansable, prolífic i metòdic, que semblaria que ha fotografiat tot allò que es podia fotografiar. Cada un dels artistes desenvolupa una sèrie d'estratègies per tal d'atrapar la mirada particular d'aquest nòmada contemporani.

Exposició comissariada per
Carlus Camps, Xavier Pérez i Manel Bayo

Organitza
Fundació Lluís Coromina i Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

EXPOSICIONS

MIRADES A FONTSERÈ

- Mesos de setembre i octubre de 2016. Escola Internacional de Fotografia Grisart (c. Méndez Núñez, 14, 08003 Barcelona).
- Del 8 de desembre de 2016 al 4 de febrer de 2017. Biblioteca Carles Rahola (c. Emili Grahit, 4-6. 17002 Girona).
- Entrada lliure.

Recull fotogràfic de diferents mirades a Carles Fontserè realitzades per fotoperiodistes catalans que durant els darrers 35 anys s'han aproximat amb la seva càmera a l'artista. La tria fotogràfica s'ha fet seguint un patró de gran qualitat i diversitat de les imatges a fi d'aproximar l'artista i la persona al visitant.

Exposició comissariada per

Pere Duran amb la col·laboració del Col·legi de Periodistes de Catalunya

Organitza

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

CARLES FONTSERÈ AL MUSEU DEL JOGUET DE CATALUNYA

- Museu del Joguet de Catalunya (c. St. Pere, 1. 17600 Figueres).
- De l'1 de juliol al 31 d'agost de 2016.
- Horaris d'exposició: tots els dies de 10.30 a 19 h.
- Entrada lliure a l'exposició temporal del Museu.

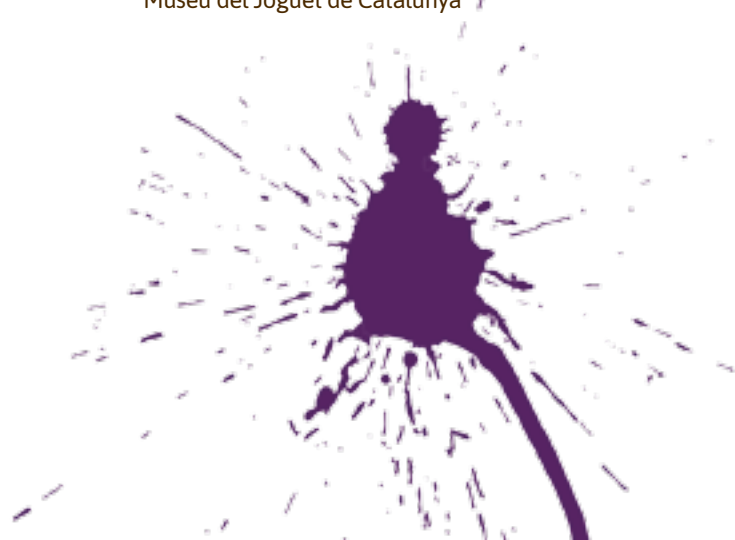
Fontserè fou un gran amic del Museu del Joguet el qual visità en nombroses ocasions. L'any 1994, en una de les seves visites, pogué contemplar un exemplar similar al teatrí de Seix Barral que tingué quan era infant i que fou un dels seus joguets preferits. Rebé el teatrí com a regal de Reis. L'experiència d'aquesta visita està recollida en les seves memòries. L'exposició inclou dues obres originals de Carles Fontserè, dues fotografies realitzades a Salvador Dalí a Cadaqués els anys 1970 i 1971, que regalà al Museu, així com el teatrí de Seix Barral similar al que tingué l'artista, junt amb el text de les seves memòries en el que explica els seus records. També compta amb textos de dos amics de Carles Fontserè de la seva etapa a Estats Units que expliquen la seva vinculació i amistat, el Dr. Rafael Macià i el Dr. Jaume Ollé.

Exposició comissariada per

Eva Pascual Miró

Organitza

Museu del Joguet de Catalunya

EXPOSICIONS

A PORQUERES, CARLES FONTSERÈ

- Biblioteca Carles Fontserè (c. de Jaume Balmes, 27. 17834 Porqueres)
- Del 10 de juny a juliol de 2016.
- Entrada lliure.

Exposició amb recorregut vital per la vida i l'obra de Carles Fontserè amb litografies, còmics, pintures, esbossos, fotografies, il·lustracions i objectes personals.

Organitzen

Ajuntament de Porqueres amb la col·laboració de l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany i el Servei d'Atenció a Museus del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

CARLES FONTSERÈ - PERPINYÀ 1939. VIVÈNCIES I ESTRATÈGIES DE L'EXILI

- Museu Memorial de l'Exili (c. Major, 43-47. 17700 La Jonquera).
- Tardor de 2017.
- Horaris d'exposició: de dimarts a dissabte, de 10 a 18 h i diumenges i festius de 10 a 14 h.

En aquesta exposició es posa de relleu la rica xarxa de relacions en què, tot i la difícil conjuntura que va haver d'afrontar, es va moure el jove Carles Fontserè en la primera etapa del seu exili. Perpinyà, durant els primers mesos de 1939 esdevé una ciutat en estat d'emergència en la qual els gestos de solidaritat resultaven fonamentals per la sort dels refugiats. L'artista rossellonès, Martí Vives, tindrà un paper clau en la sortida dels camps d'internament de catalans, com fou el cas de Fontserè, amb ambicions artístiques. A Carles Fontserè, així com també a Antoni Clavé, aquella etapa precària i fins i tot perillosa els permetrà, paradoxalment, realitzar les seves primeres exposicions com a artistes. L'art esdevindrà una estratègia de supervivència vital.

A partir d'un Carles Fontserè que actua com a eix, la mostra ofereix un relat on apareixen personatges clau de l'àmbit artístic català com Antoni Clavé, Ferran Callicó, Josep Viladomat, Martí Vives o Joan Merlí. A l'exposició es poden veure obres originals i documentació diversa de l'època.

Exposició comissariada per
Eric Forcada i Jordi Font

Organitzen

Museu Memorial de l'Exili i Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

EXPOSICIONS

EXPOSICIÓ DE LA FUNDACIÓ VILA CASAS

- **Museu de la Fotografia. Fundació Vila Casas**
(Palau Solterra. Carrer de l'església 10 de
Torroella de Montgri).
- **Del 16 de juny al 27 de novembre de 2018.**

La Fundació Vila Casas s'afegeix a la commemoració del centenari amb una proposta que escruta el període londinenc de l'autor –dels anys 60 als 90– amb treballs visuals conservats fins a l'actualitat en els fons de la Generalitat de Catalunya.

Exposició comissariada per
Glòria Bosch, directora d'art de la Fundació Vila Casas, i Natàlia Chocarro, adjunta a la direcció d'art de la mateixa Fundació

Organitza
Fundació Vila Casas

PUBLICACIONS

4t VOLUM DE LES MEMÒRIES DE CARLES FONTSERÈ

Un dels objectius dels darrers anys de la vida de Carles Fontserè va ser escriure les seves memòries. Fontserè va deixar un darrer llibre inacabat que abarca des dels anys 50 als 60 del passat segle. El 2017 es publicarà el darrer volum de la seva autobiografia titulat provisionalment *Carles Fontserè. Dues dècades novayorquines: The American Dream · The 50s & Turbulent Years · The 60s*.

Data de publicació
2017

Edita
Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Lloc de presentació
Llibreria 22 de Girona (carrer Hortes, 22)

LLIBRE D'ARTISTA

Llibre que donarà a conèixer l'activitat de Carles Fontserè, fotògraf. L'edició del treball només està condicionada per la qualitat fotogràfica de l'autor, se'n seleccionen les millors imatges i s'estableix una narrativa que dóna sentit a l'edició. L'objectiu és publicar el llibre que, probablement a Carles Fontserè li hauria agradat fer, però no amb col·laboració amb escriptors –com havia estat la seva vocació en el projecte editorial– sinó donant absoluta prioritat a la imatge i a les fotografies.

Data de publicació
Novembre de 2016

Coordinació editorial
Ediciones Anómalas

Edició
Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i Ediciones Anómalas

PUBLICACIONS

CARLES FONTSERÈ, DES DE L'EXILI. FOTOGRAFIA I ASSAIG SOCIAL D'UN TEMPS VISCUT (1958-1973)

Aquesta monografia aborda els inicis de Fontserè en l'àmbit de la fotografia a Nova York a mitjans i finals dels cinquanta i els projectes que l'artista va desenvolupar al llarg de la dècada següent, tot documentant la geografia «humana» de diversos països d'Amèrica i Europa. Es presta especial atenció a les seves relacions amb els nuclis intel·lectuals, artístics i, específicament fotogràfics tant de Nova York com de Barcelona i, en concret, la seva estreta vinculació amb Camilo José Cela, amb qui des de 1966 va idear diferents fotollibres que havien de ser editats a Espanya, com ja ho feien aleshores Oriol Maspons, Julio Ubiña o Joan Colom, entre d'altres. L'estudi compta amb especialistes i persones que van tractar amb Carles Fontserè i publica de manera inèdita correspondència, material fotogràfic i, en particular, documentació sobre els projectes de l'artista amb Cela.

Col·laboradors

Núria F. Rius, Pep Rigol, Núria Batllem, Glòria Bosch, Pilar Parcerisas, Daniel Giralt-Miracle, i Ricard Planas

Data de publicació 2017

Editen

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i Diputació de Girona

TRADUCCIÓ A L'ANGLÈS DE MEMÒRIES D'UN CARTELLISTA DEL 36 (1931-1939)

Traducció a l'anglès del primer dels quatre volums de les memòries que Carles Fontserè va escriure personalment titulat "Memòries d'un cartellista del 36 (1931-1939)".

Data

Setembre de 2016

Edita

Henry Odell / Editorial Pensòdromo

Traducció

Mark Lodge

Col·labora

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

PUBLICACIONS

REEDICIÓ FACSIMIL DE "LA FI DEL MÓN A GIRONA" DE JOAQUIM RUYRA

Fa 70 anys que Carles Fontserè va publicar a París, en edició de bibliòfil il·lustrada per ell mateix, la narració del somni de Joaquim Ruyra, "La fi del món de Girona". Aquesta iniciativa editorial (i altres de similars) el van distingir com a artista respecte d'altres exiliats en aquell París difícil. Amb motiu del centenari, es recupera aquesta edició del llibre.

Data

Anys 2016 o 2017

Coordinació

Joan Boadas. Ajuntament de Girona

Edita

Ajuntament de Girona - Servei Municipal de Publicacions amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

CONTE INFANTIL "EN CARLES FONTSERÈ"

Guió

Sessi Sitjà

Il·lustracions

Marc Vicens

Editen

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i Ajuntament de Porqueres

PUBLICACIONS

MATERIAL DIDÀCTIC

Els dossiers educatius permeten realitzar visites presencials a l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany i treballar el fons i obra de Carles Fontserè. Els materials s'adrecen a alumnes de cicle superior de Primària, Educació Secundària Obligatoria, Batxillerat i Cicles Formatius. En aquests materials mestres i professors trobaran els continguts, les dinàmiques i les activitats per a desenvolupar a l'aula, així com propostes de treball. La publicació en format digital estarà disponible al portal Patrimoni Cultural i Educació de la Generalitat de Catalunya.

Responsables

Enric Cobo i Núria Batllem

Promouen

Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany i Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

MONOGRAFIA REVISTA BONART DEDICADA A CARLES FONTSERÈ

La revista Bonart dona a conèixer en un monogràfic la dimensió fotogràfica d'aquest autor català. També cobrirà informativament tots els esdeveniments que es vagin produint dins l'any commemoratiu.

Data de publicació

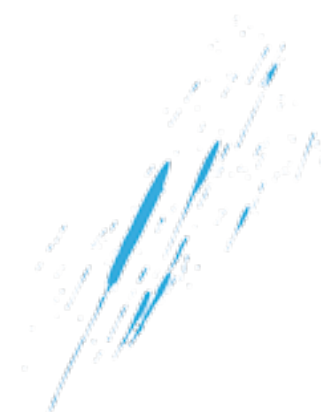
Juny/juliol de 2016

Col·laboradors

Daniel Giralt-Miracle, Pilar Parcerisas i Núria F. Rius

Coodinació

Ricard Planas

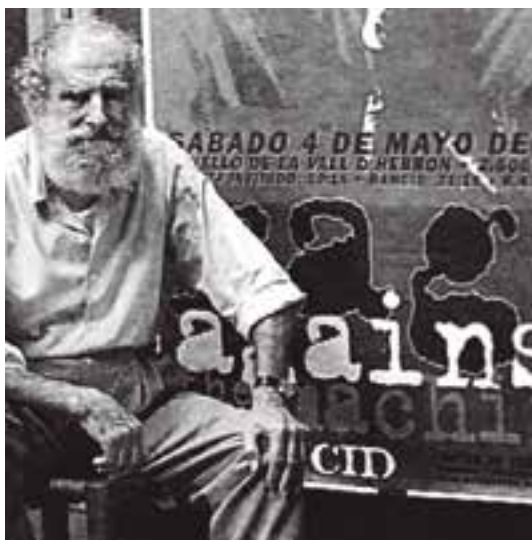
PUBLICACIONS

MONOGRÀFIC ENDERROCK

La revista Enderrock dedica una edició especial a la vinculació de Carles Fontserè amb la música. S'aprofita la circumstància que Rage Against the Machine, grup musical nordamericà de rapcore, va utilitzar, sense autorització, un dibuix de l'autor per anunciar els seus concerts.

ARTICLES DEDICATS A CARLES FONTSERÈ EN REVISTES

Diferents publicacions (Sàpiens, L'Avenç, Catalan International View, Revista de Girona) dedicaran articles en les seves pàgines per difondre la figura de Carles Fontserè amb motiu d'aquesta commemoració.

AUDIOVISUALS

DOCUMENTAL "ART I REBEL·LIA. CARLES FONTSERÈ, A CONTRACORRENT"

Aquest documental descriu l'artista Carles Fontserè com un personatge de difícil classificació i sempre seguint el seu propi camí.

Director

Joan Albert Abril

Coordina

Sandra Forns

Productora

Films d'Orient

Projecció

Filmoteca de Catalunya

Data de projecció

8 de setembre de 2016

Amb el suport de

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

VISITES GUIADES

VISITES GUIADES A CAN TISTA, ESTUDI-TALLER DE CARLES FONTSERÈ

Organitza

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i Ajuntament de Porqueres

RUTA CARLES FONTSERÈ A PERPINYÀ

Durant l'exili a França, Carles Fontserè va fer una parada a la Catalunya Nord, en concret a la ciutat de Perpinyà, on hi va viure durant una temporada i va patir les dificultats d'un exiliat.

A càrrec de

Eric Forcada

Coordina

Casa de la Generalitat de Perpinyà

ESDEVENIMENTS CULTURALS

HOMENATGE A CARLES FONTSERÈ I TERRY BROCH

- Finca de Can Tista i estudi Montguix.
- 17 de setembre a les 19 h.

Lectura de poemes i textos per retre un homenatge a Carles Fontserè i Terry Broch a la finca de Can Tista i estudi Montguix.

Organitza
Ajuntament de Porqueres

PARTICIPACIÓ A LES "JORNADES IMATGE I RECERCA. 14es JORNADES ANTONI VARÉS"

- Palau de Congressos de Girona.
- Del 16 al 18 de novembre de 2016.

Aproximació al fons fotogràfic de Carles Fontserè i de la importància que té la unitat cronològica de tot l'arxiu.

A càrrec de
Núria Batllem, directora de l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany i Núria F. Rius, historiadora de la fotografia

Coordina
Joan Boadas

Organitza
Ajuntament de Girona

ESDEVENIMENTS CULTURALS

CICLE DE CONFERÈNCIES EN HOMENATGE A CARLES FONTSERÈ: "EL PODER DE LA IMATGE: DEL CARTELLISME AL FOTOPERIODISME"

- **Universitat de Girona.**
- **Novembre i desembre de 2016.**

El Campus de Comunicació Cultural i Corporativa de la UdG i el Grup de Recerca Comunicació Social i Institucional de la UdG, treballaran la figura de Carles Fontserè, amb un cicle de conferències que comprèn les temàtiques següents: La representació de la imatge com a instrument de comunicació: des de la persuasió a la informació; El cartells: publicitat i propaganda; El fotoperiodisme; La conservació del patrimoni gràfic, i La figura de Carles Fontserè.

Coordinació
Lluís Costa

Suport a la coordinació
Helena Romagós del Serveis Territorials de Cultura

Col·laboradors
Col·legi de Periodistes, Universitat de Girona i Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

CONFERÈNCIA: "LA VISIÓ ARQUITECTÒNICA DE NOVA YORK A PARTIR DE LES FOTOGRAFIES DE CARLES FONTSERÈ"

Organitza
Congrés d'Arquitectura - Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya - Barcelona

Coordina
Roger Subirà, arquitecte i director del Congrés d'Arquitectura a Catalunya

Data
Novembre de 2016

ESDEVENIMENTS CULTURALS

TAULA RODONA SOBRE CARLES FONTSERÈ

- Biblioteca Carles Fontserè de Porqueres.
- 17 de juny. 19:30 h.

Taula rodona amb l'assistència de

Roger Biosca (moderador), Toni Strubell, Pep Cruanyes, Víctor Gay, Jaume Fàbrega, Enric Fontserè, Ricard Planas i Manel Serra que parlaran de Fontserè.

Organitza

Ajuntament de Porqueres

TERTÚLIA "PARLANT DE FOTOGRAFIA" AMB FOTÒGRAFS DE LA COMARCA

- Biblioteca Carles Fontserè de Porqueres.
- 18 de novembre | 19:00 h.

Projecció de «Ciutats en blanc i negre» de Carles Fontserè (programa "Música per a camaleons", TVC, 1998) i, a continuació tertúlia amb fotògrafs de la comarca: "Parlant de fotografia, Carles Fontserè".

Organitza

Ajuntament de Porqueres amb l'Associació Fotogènica

ESDEVENIMENTS CULTURALS

MEMÒRIES FONTSERÈ: UNA LECTURA DRAMATITZADA, PER CRISTINA CERVIÀ

• 2017.

Els textos de Carles Fontserè no han estat mai dits en veu alta. Comprovarem en aquest format l'amenitat de les seves paraules, vicissituds, vida artística i records. Del cartellisme a Porqueres, passant per París, Mèxic i Nova York.

FONTSERÈ ESCRIPTOR: LES MEMÒRIES

Més enllà d'uns llibres de records, els textos memorialístics de Fontserè tenen la voluntat premeditada de ser eines historiogràfiques per al futur de l'estudi i revisió de l'exili i de les seves conseqüències. La quantitat de referències, de documents i de noms es combinen amplement amb la visió d'exiliat i/o d'artista nòmada a banda i banda de l'Atlàntic. Fontserè destaca per explicar sempre la història dels més humils, la dels protagonistes de la història petita en front de la gran història: la història viscuda contra la història oficial.

Organitza

Escola Municipal d'Humanitats (EMHU) de Girona

ESDEVENIMENTS CULTURALS

TAULA RODONA AL FESTIVAL SCAN TARRAGONA "CARLES FONTSERÈ. FOTOGRAFIA I REALITAT"

- Festival Scan Tarragona.
- Tardor 2016.

Aquesta activitat s'inclou dins els actes del Festival de Fotografia Scan Tarragona i posen de relleu el debat entre fotografia i "realitat".

Coordinadors
David Balcells i Pep Rigol

DEBAT "CARLES FONTSERÈ ARTISTA"

- Ateneu Barcelonès.
- Tardor 2016.

La dimensió d'artista polivalent serveix de pretext per radiografiar els diferents àmbits d'actuació que Carles Fontserè va desenvolupar al llarg de tota la seva trajectòria.

Coordina
Lluís Utrilla

Organitza
Secció Arts Visuals de l'Ateneu Barcelonès

ESDEVENIMENTS CULTURALS

PRESENTACIÓ DE LA TIPOGRAFIA FONTSERÈ

- **Museu del Disseny de Barcelona.**
- **Setembre de 2016.**

La tipografia ha estat creada per l'estudi Iglésies Associats (Direcció: Toni Iglésies. Disseny: Jep Vilaplana) a partir de les tipografies utilitzades per Carles Fontserè en la seva faceta com a cartellista.

Presentació a càrrec de

Daniel Giralt-Miracle, historiador i crític d'art, Pilar Vélez, directora del Museu del Disseny, i Jep Vilaplana, autor de la tipografia, de l'estudi Iglésies Associats

LECTURA

1r CONCURS DE PUNTS DE LLIBRE

- Biblioteca Carles Fontserè de Porqueres.
- Febrer i març de 2016.

Durant els mesos de febrer i març s'han publicat les bases del 1r Concurs de Punts de Llibre, les temàtiques del qual eren la Biblioteca Carles Fontserè o la figura de Carles Fontserè.

Organitza
Ajuntament de Porqueres

L'HORA DEL CONTE: "EN CARLES FONTSERÈ"

- Biblioteca Carles Fontserè de Porqueres.
- 9 de juny | 17:30 h.

L'Hora del conte amb la sessió "En Carles Fontserè", a càrrec de Sessi Sitjà, autora del conte.

Organitza
Ajuntament de Porqueres

DISSENY

IMATGE GRÀFICA DEL CENTENARI

La imatge gràfica del Centenari Carles Fontserè incorpora elements que l'aproximen a l'estètica del cartellisme dels anys trenta. El cromatisme, síntesi dels colors que utilitzava Fontserè, el negre i el vermell intens, la tipografia i la il·lustració de la seva cara, que reproduïx l'estil dels seus cartells, evocuen la referència gràfica a l'època del cartellisme de l'autor. La imatge gràfica generada recrea aquests elements per transmetre els valors d'autenticitat i compromís que tenia Fontserè, però alhora els modernitza i adequa a les tendències actuals per reivindicar la vigència de la seva obra i situar-la en el context del centenari del seu naixement.

La imatge ha estat creada per l'estudi Iglésies Associats (Direcció: Toni Iglésies. Disseny: Jep Vilaplana).

LLOC WEB CARLESFONTSERE.CAT

S'ha dissenyat i programat un nou lloc web dedicat a la figura de Carles Fontserè i als actes de celebració del seu centenari. L'espai en línia inclou una biografia de l'autor, amb apartats dedicats a les seves facetes com a artista visual, cartellista i escriptor. La pàgina web també inclou les activitats incloses en el centenari commemoratiu, una agenda, i seccions dedicades a la comunicació generada i de recursos.

La pàgina web ha estat creada per l'estudi Iglésies Associats (Direcció: Toni Iglésies. Disseny: Jep Vilaplana. Programació: Miquel Casals).

DISSENY

TIPOGRAFIA FONTSERÈ

La tipografia ha estat creada per l'estudi Iglésies Associats (Direcció: Toni Iglésies. Disseny: Jep Vilaplana) a partir de les tipografies utilitzades per Carles Fontserè en la seva faceta com a cartellista.

1916 - 2016 *CENTENARI*
CARLES FONTSERÈ

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura